

ΚΕΦΑΛΑΙΟ
2^ο
ΣΥΜΜΕΤΡΙΑ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

**B.2.6 Παράλληλες ευθείες που τέμνονται
από ευθεία**

ΦΥΛΛΟ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ

6

I. ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

- Ο διδάσκων καθηγητής αναφέρει σύντομα τη βασική θεωρία που είναι
  - Γωνίες εντός εναλλάξ.
  - Γωνίες εντός εκτός και επί τα΄αυτά
  - Γωνίες εντός και επί τα΄αυτά .
- Υπαγορεύει την Μ₁ στους μαθητές κάνει το 1^ο παράδειγμα στον πίνακα
- Υπαγορεύει το προτεινόμενο **Δ1** θέμα στους μαθητές και τους ζητά να το κάνουν στα τετράδιά τους. Ζητά το αποτέλεσμα. Έρχεται ένας μαθητής στον πίνακα και το επιλύει.
- Υπαγορεύει την Μ₂ στους μαθητές κάνει το 2^ο παράδειγμα στον πίνακα
- Υπαγορεύει το προτεινόμενο **Δ3** θέμα στους μαθητές και τους ζητά να το κάνουν στα τετράδιά τους. Ζητά το αποτέλεσμα. Έρχεται ένας μαθητής στον πίνακα και το επιλύει.
- Υπαγορεύει την Μ₃ στους μαθητές κάνει το 3^ο παράδειγμα στον πίνακα
- Ο διδασκόμενος μαθητής επιβλέπεται από τον καθηγητή και αναπτύσσει στο τετράδιο του τις ερωτήσεις κατανόησης 3 , 4 και σχολιάζει τα αποτελέσματα των μαθητών.
- Γίνεται σύντομη ανακεφαλαίωση του αντικειμένου από τον διδάσκοντα καθηγητή
- Δίνονται στον μαθητή για το σπίτι
  - οι υπόλοιπες ερωτήσεις κατανόησης,
  - τα θέματα: **Δ2, Δ4 και Δ5**

II. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

A. Βασική Θεωρία (επιγραμματικά)-Παρατηρήσεις-Σχόλια

E₁: Τι λέγονται γωνίες εντός ;
 A₁: Λέγονται οι δύο γωνίες που βρίσκονται μεταξύ των παραλλήλων.
 E₂: Τι λέγονται γωνίες εκτός ;
 A₂: Λέγονται οι δύο γωνίες που βρίσκονται έξω από τις παράλληλες.
 E₂: Τι λέγονται γωνίες εντός , εκτός ;
 A₂: Λέγονται οι δύο γωνίες που βρίσκονται η μια μεταξύ των παραλλήλων και η άλλη έξω από τις παράλληλες.
 E₂: Τι λέγονται γωνίες επί τα αυτά ;
 A₂: Λέγονται οι γωνίες που βρίσκονται από το ίδιο μέρος της τέμνουσας ευθείας.
 E₂: Τι λέγονται γωνίες εναλλάξ ;
 A₂: Λέγονται οι γωνίες που βρίσκονται εκατέρωθεν της τέμνουσας ευθείας.
 E₃: Τι λέγονται γωνίες εντός εναλλάξ;
 A₃: Λέγονται οι γωνίες που βρίσκονται εκατέρωθεν της τέμνουσας ευθείας και μεταξύ των παραλλήλων.
 E₄: Τι λέγονται γωνίες εντός εκτός και επί τα΄αυτά;
 A₄: Λέγονται οι δύο γωνίες που βρίσκονται η μια μεταξύ των παραλλήλων και η άλλη έξω από τις παράλληλες και είναι από το ίδιο μέρος της τέμνουσας ευθείας.
 E₅: Τι λέγονται γωνίες εντός και επί τα΄αυτά;
 A₅: Λέγονται οι δύο γωνίες που βρίσκονται μεταξύ των παραλλήλων και από το ίδιο μέρος της τέμνουσας ευθείας.

Παρατηρήσεις:

1^η Όταν δύο παράλληλες τέμνονται από μια τρίτη ευθεία, τότε οι εντός εναλλάξ γωνίες είναι ίσες.
 2^η Όταν δύο παράλληλες τέμνονται από μια τρίτη ευθεία, τότε οι εντός , εκτός και επί τα αυτά γωνίες είναι ίσες.
 3^η Όταν δύο παράλληλες τέμνονται από μια τρίτη ευθεία, τότε οι εντός και επί τα αυτά γωνίες είναι παραπληρωματικές..

Σχόλιο: 1^ο: Όταν δύο ευθείες τέμνονται από μια τρίτη ευθεία και οι εντός εναλλάξ γωνίες που σχηματίζονται είναι ίσες τότε οι ευθείες είναι παράλληλες.

2^ο: Όταν δύο ευθείες τέμνονται από μια τρίτη ευθεία και οι εντός εκτός και επί τα αυτά γωνίες που σχηματίζονται είναι ίσες τότε οι ευθείες είναι παράλληλες.

3^ο : Όταν δύο ευθείες τέμνονται από μια τρίτη ευθεία και οι εντός και επί τα αυτά γωνίες που σχηματίζονται είναι παραπληρωματικές τότε οι ευθείες είναι παράλληλες.

B. Ερωτήσεις κατανόησης τύπου: Σωστού-Λάθους, πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης, διάταξης και συμπλήρωσης.

1. Απαντήστε με Σ – Λ στις παρακάτω ερωτήσεις:

- α) Οι εντός εναλλάξ γωνίες είναι ίσες. Σ – Λ
 β) Οι εντός και επί τα αυτά γωνίες είναι ίσες. Σ – Λ
 γ) Οι εντός , εκτός και επί τα αυτά γωνίες είναι παραπληρωματικές. Σ – Λ

2. Βάλτε σε κύκλο τη σωστή απάντηση

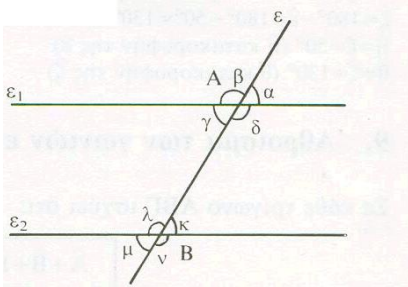
α) Δυο ευθείες παράλληλες τεμνόμενες από τρίτη σχηματίζουν εντός εναλλάξ γωνίες που είναι
 Α. 4ζεύγη Β. 6 ζεύγη Γ. 8 ζεύγη
 Δ. Καμία από τις προηγούμενες.

β) Δυο ευθείες παράλληλες τεμνόμενες από τρίτη σχηματίζουν εντός και επί τα αυτά γωνίες που είναι
 Α. 4ζεύγη Β. 6 ζεύγη Γ. 8 ζεύγη
 Δ. Καμία από τις προηγούμενες.

Γ. Αναπτυγμένα παραδείγματα για εμπέδωση με αντίστοιχους αλγόριθμους(μεθοδολογίες)

ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΙ

M₁: Για να δείξουμε την θέση των ζευγαριών των σχηματιζόμενων γωνιών από δύο παράλληλες τεμνόμενες από μια τρίτη διακρίνουμε τις περιπτώσεις:

1^η περίπτωση:

Τα ζεύγη (κ, γ), (λ, δ) είναι εντός εναλλάξ και είναι ίσες .

2^η περίπτωση:

Τα ζεύγη (κ, α), (λ, β), (γ, μ), (δ, ν) είναι εντός εκτός και επί τα αυτά και είναι ίσες.

3^η περίπτωση:

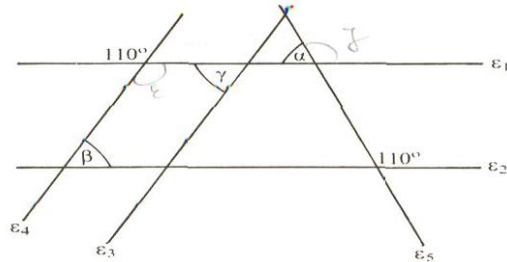
Τα ζεύγη (κ, δ), (λ, γ) είναι εντός και επί τα αυτά και είναι παραπλήρωματικές.

M₂: Για να δείξουμε ότι δύο γωνίες εντός και επί τα αυτά μέρη είναι παραπλήρωματικές αρκεί να δείξουμε ότι το άθροισμα των μέτρων των γωνιών τους είναι 180°.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Παράδειγμα 1ο

Να υπολογιστούν οι γωνίες α,β,γ,ε και ζ.

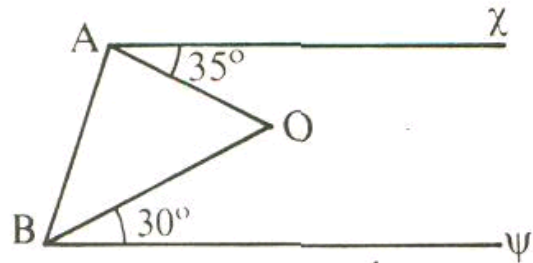
Επίλυση

Είναι ζ = 110 οπότε α = 70

Είναι ε = 110 οπότε β = 70 και γ = 70

Παράδειγμα 2ο

Να υπολογιστεί η γωνία AOB.

Επίλυση

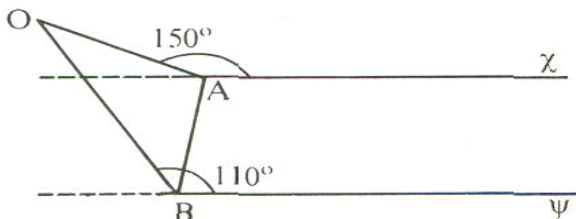
Είναι χΑΒ + ΑΒΨ = 180 και ΒΑΟ + ΑΒΟ + ΑΟΒ = 180 οπότε
 ΧΑΟ + ΟΑΒ + ΑΒΟ + ΟΒΨ = ΒΑΟ + ΑΒΟ + ΑΟΒ
 Δηλαδή ΑΟΒ = ΧΑΟ + Οβψ οπότε ΑΟΒ = 35 + 30 = 65 .

Δ. Προτεινόμενα θέματα για ανάπτυξη για τους διδασκόμενους

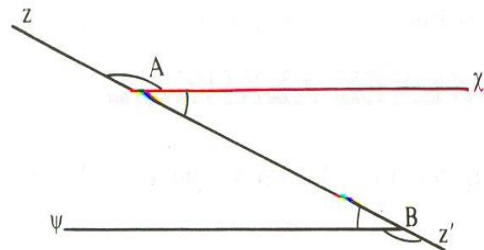
Δ1. Δύο ευθείες ε₁ και ε₂ τέμνονται από τρίτη ευθεία ε..

- α) Να βρείτε τα ζεύγη των εντός εναλλάξ γωνιών
- β) Να βρείτε τα ζεύγη των εντός και επί τα αυτά γωνιών
- γ) Να βρείτε τα ζεύγη των εντός εκτός και επί τα αυτά γωνιών
- δ) Αν μια απ' τις σχηματιζόμενες γωνίες είναι 41°, να υπολογιστούν οι άλλες γωνίες.

Δ2. Να υπολογιστεί η γωνία ΑΟΒ

Δ3. Αν χΑχ = 30° να υπολογιστούν οι υπόλοιπες γωνίες του σχήματος:

Δ4. Αν ε₁//ε₂ , ε₃//ε₄ και μια γωνία από τις σχηματιζόμενες είναι 80°, να υπολογιστούν οι άλλες γωνίες.